

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.2.2010
SEC(2010) 116 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Ευρώπη 2020 – δημόσια διαβούλευση
Πρώτη επισκόπηση των απαντήσεων**

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ευρώπη 2020 – δημόσια διαβούλευση Πρώτη επισκόπηση των απαντήσεων

Η δημόσια διαβούλευση για την Ευρώπη 2020, την οποία άρχισε η Επιτροπή στις 24 Νοεμβρίου 2009, έληξε επισήμως στις 15 Ιανουαρίου 2010. Από τότε υποβλήθηκε ακόμη σημαντικός αριθμός παρατηρήσεων. Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή έχει λάβει πολύ περισσότερες από **1500 παρατηρήσεις από ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών**: κράτη μέλη, οργανώσεις της ΕΕ και εθνικές οργανώσεις, κοινωνικούς εταίρους, τόσο από την ΕΕ όσο και από τα κράτη μέλη, περιφερειακές και τοπικές αρχές, επιχειρήσεις και επαγγελματικές ομοσπονδίες, μεμονωμένες εταιρείες, ΜΚΟ, ομάδες προβληματισμού, εκπροσώπους του ακαδημαϊκού χώρου και πολυάριθμους Ευρωπαίους πολίτες. Επίσης ανταποκρίθηκαν ορισμένες τρίτες χώρες και ενδιαφερόμενοι.

Πολλές από τις παρατηρήσεις που ελήφθησαν είναι ουσιαστικές και πλούσιες σε απόψεις και προοπτικές. Η Επιτροπή καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες να αναλύσει αυτές τις απαντήσεις, ώστε να μπορέσει να τις λάβει υπόψη στην προετοιμασία των προτάσεών της που θα συζητηθούν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Αν και θα χρειαστεί κάπως περισσότερος χρόνος για να περατωθεί η ανάλυση, **η Επιτροπή θεωρεί σημαντικό να παράσχει προκαταρκτικές ενδείξεις όσον αφορά τις βασικές τάσεις που προκύπτουν από τη διαβούλευση πριν από το άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που θα συνέλθει στις 11 Φεβρουαρίου**. Αναλυτικότερη επισκόπηση των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης θα υπάρξει σε λίγες εβδομάδες.

1. Κράτη μέλη:

Όλα τα κράτη μέλη συνέβαλαν στη διαβούλευση.

Γενικά, τα κράτη μέλη υποστηρίζουν ευρέως τις θεματικές προτεραιότητες (ανάπτυξη από την απόκτηση γνώσεων, κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς και πιο πράσινη και ανταγωνιστική οικονομία) που προτείνονταν στο έγγραφο της διαβούλευσης. Στο σημερινό πλαίσιο οικονομικής κρίσης και αυξανόμενης ανεργίας, πολλά κράτη μέλη τονίζουν τη σημασία να διατηρηθεί η εστίαση της Ευρώπης 2020 στην (έξυπνη) ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Τα μισά περίπου από τα κράτη μέλη εγκρίνουν σαφώς τους ισχυρούς δεσμούς μεταξύ του οικονομικού, περιβαλλοντικού και κοινωνικού πυλώνα. Πολλά ζητούν να ενισχυθεί η κοινωνική διάσταση. Υποστηρίζεται η άποψη ότι η Ευρώπη 2020 πρέπει να συνδεθεί καλύτερα με άλλες στρατηγικές (όπως η στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη, η κοινωνική ατζέντα, η πολιτική συνοχής, η ενέργεια και η αλλαγή του κλίματος).

Πολλά κράτη μέλη επισημαίνουν ως κρίσιμο ζήτημα την επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών λόγω της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης. Η ανάγκη επενδύσεων σε (νέες) πηγές ανάπτυξης θα πρέπει επομένως να εξεταστεί στο πλαίσιο δημοσιονομικής εξυγίανσης κατά τα επόμενα έτη.

Ο σημαντικός ρόλος της μεταποιητικής βιομηχανίας, η συμβολή των ΜΜΕ στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, η ενίσχυση της ενιαίας αγοράς και η δημιουργία χρηματοπιστωτικής και μακροοικονομικής σταθερότητας αναφέρονται από πολλά κράτη μέλη ως τομείς στους οποίους πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στη νέα στρατηγική. Πολλά κράτη μέλη ζητούν επίσης να ενισχυθεί η εξωτερική της διάσταση.

Όσον αφορά τα διδάγματα που απορρέουν από την κρίση, οι περισσότεροι συμφωνούν ότι η «διακυβέρνηση» πρέπει να βελτιωθεί ώστε να καλυφθεί το χάσμα εφαρμογής της

στρατηγικής της Λισαβόνας. Πολλά κράτη μέλη ζητούν μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και δεσμευτικότερες ρυθμίσεις διακυβέρνησης. Η πλειοψηφία των κρατών μελών συμφωνεί ότι πρέπει να είναι περιορισμένος ο αριθμός των στόχων της ΕΕ που εκφράζονται σε εθνικούς στόχους. Η αποτελεσματική παρακολούθηση, η συγκριτική αξιολόγηση, η εταιρική σχέση (με στενότερη συμμετοχή των περιφερειών), καθώς και η ενισχυμένη ανάληψη ευθύνης των ενδιαφερομένων και η βελτίωση της επικοινωνίας τονίζονται από κοινού ως κρίσιμοι παράγοντες για την εκτέλεση της νέας στρατηγικής.

Γενικά υποστηρίζεται θερμά η ανάθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της κύριας ευθύνης για τον συντονισμό της νέας στρατηγικής και την καθοδήγηση των εργασιών των άλλων σχημάτων του Συμβουλίου. Λίγα κράτη μέλη τάσσονται υπέρ της ενίσχυσης του ρόλου της Επιτροπής στην παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής.

Αν και όλα τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τις ισχυρές διασυνδέσεις μεταξύ δημοσιονομικής πολιτικής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων την επαύριον της κρίσης και επομένως την ανάγκη για συνεκτικές συμβουλές σε θέματα πολιτικής, ορισμένα κράτη μέλη επιθυμούν να **διατηρηθεί ο ρόλος των διαφόρων οργάνων συντονισμού των οικονομικών πολιτικών στη Συνθήκη**, ούτως ώστε να μη δοθεί ενδεχομένως η εντύπωση ότι το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης αποδυναμώνεται. Τέλος, πολλά κράτη μέλη τάσσονται υπέρ της ισχυρότερης σχέσης μεταξύ του προϋπολογισμού της ΕΕ και των προτεραιοτήτων της νέας στρατηγικής.

2. Περιφερειακές και τοπικές αρχές:

Απαντήσεις έστειλαν 120 περίπου περιφερειακές και τοπικές αρχές από τα δύο τρίτα περίπου των κρατών μελών.

Υπάρχει ευρεία συμφωνία όσον αφορά τους προτεινόμενους στόχους και τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης. Το σταθερό μήνυμα που προκύπτει από πολλές, αν όχι όλες, τις παρατηρήσεις είναι η ανάγκη να ενισχυθεί ο ρόλος τους στη στρατηγική, ώστε να εξασφαλιστεί πλήρης και ίση εταιρική σχέση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης (πολυεπίπεδη διακυβέρνηση). Αυτό, κατά την άποψή τους, πρέπει να συμβαδίζει με στενή ευθυγράμμιση της στρατηγικής με την πολιτική συνοχής και τα μέσα της. Επιπλέον, πολλές περιφερειακές και τοπικές αρχές υποστηρίζουν ότι διαθέτουν σημαντικές ικανότητες, οι οποίες συνδυάζονται με πόρους, σε βασικούς τομείς της στρατηγικής, και επομένως μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην επιτόπου υλοποίηση μεταρρυθμίσεων. Παρέχονται πολλά παραδείγματα αυτού του ρόλου, όπως οι πολιτικές για την εκπαίδευση και την καινοτομία, η υποδομή, η αγορά εργασίας και η κοινωνική ένταξη, το επιχειρηματικό περιβάλλον, οι υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και η πολιτική για τις ΤΠΕ.

3. Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, οργανισμοί και φορείς:

Η **Επιτροπή των Περιφερειών** και η **Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή** εξέδωσαν γνωμοδοτήσεις σχετικά με την στρατηγική της ΕΕ 2020.

Το **Ευρωσύστημα** υπέβαλε παρατήρηση η οποία υποστηρίζει την ενσωμάτωση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων στην στρατηγική της ΕΕ 2020, ενώ διατηρεί τη συνολική εστίασή του στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας, στις πολιτικές εσωτερικής αγοράς, στον ανταγωνισμό και την καινοτομία, τα υγιή χρηματοπιστωτικά συστήματα και στην αυστηρή εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Οι κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί στόχοι πρέπει να στηρίζονται, στο μέτρο του δυνατού, σε μέσα που βασίζονται στην αγορά. Το Ευρωσύστημα συμφωνεί εν γένει με τις δομές διακυβέρνησης που προτείνονται από την Επιτροπή.

Το **Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP)** πιστεύει ότι η στρατηγική της ΕΕ 2020 πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομερείς πολιτικές για την καινοτομία και την δημιουργικότητα και, ειδικότερα, για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι εταιρικές σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων πρέπει να περιλαμβάνουν τις αρχές εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να συμβάλουν στην αντιστοίχιση των δεξιοτήτων με τις θέσεις εργασίας.

Το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ERC)** τονίζει ότι πρέπει να αναληφθεί ηγετικός ρόλος στον τομέα της γνώσης, ως βάση για την καινοτομία, την πιο πράσινη οικονομία, την ανταγωνιστικότητα και την ευημερία. Ζητεί παγκοσμίου κύρους γνωσιακές υποδομές, καθώς και τη διατήρηση και τον επαναπατρισμό κορυφαίων επιστημόνων από την ΕΕ και εκτός αυτής.

Οι **Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί Τυποποίησης (CEN, CENELEC, ETSI)** τονίζουν τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η τυποποίηση για τη στήριξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ 2020, και ιδιαίτερα για την περαιτέρω ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς.

4. Ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα:

Η Επιτροπή έλαβε μέχρι στιγμής παρατηρήσεις των **S&D, ALDE και ECR**.

Το **S&D** ζητά να συναχθούν διδάγματα από την κρίση και μελλοντικά η εστίαση να γίνεται στη δίκαιη ανάπτυξη και σε μια πιο βιώσιμη οικονομία. Προτείνει πέντε προτεραιότητες: μια νέα συμφωνία για τη βιωσιμότητα: πλήρη απασχόληση υψηλής ποιότητας με αξιοπρεπή εργασία και κοινωνική ένταξη· καταπολέμηση της φτώχειας, των ανισοτήτων και της ανασφάλειας· οικονομία της γνώσης υψηλής παραγωγικότητας· κοινωνική και εδαφική συνοχή. Σε κάθε τομέα διατυπώνεται μια σειρά πολιτικών προτάσεων. Μία πρόταση είναι να ενωθούν η στρατηγική της Λισαβόνας, η στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης σε μία ενιαία στρατηγική. Σχετικά με τη διακυβέρνηση, το S&D δεν συμφωνεί με την άποψη να δοθεί κεντρικός ρόλος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Αντίθετα, υποστηρίζει ότι πρέπει να συμμετέχουν καλύτερα τα τομεακά Συμβούλια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια. Το S&D συμφωνεί ότι πρέπει να ενισχυθεί η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και των περιφερειών. Επιπλέον, το S&D ζητεί να συνδεθούν στενότερα το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και η στρατηγική Ευρώπη 2020. Επίσης, για τη χρηματοδότηση της νέας στρατηγικής, προτείνει να χρησιμοποιηθούν η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και τα ευρωομόλογα και οι πράσινοι φόροι.

Το **ALDE** συμφωνεί με τις βασικές προτεραιότητες (πράσινες και έξυπνες), αλλά ζητά να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην εσωτερική αγορά, στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και στη χρηματοπιστωτική εποπτεία. Επικρίνει τη στρατηγική της Λισαβόνας ως «ασθενή ανοιχτή μέθοδο συντονισμού». Σχετικά με τη διακυβέρνηση, το ALDE ζητά να αναλάβει η Επιτροπή κεντρικό ρόλο και να εφαρμόζει τη μέθοδο του «καρότου και της ράβδου» (παραδείγματος χάριν ανταμείβοντας τις πολύ καλές επιδόσεις με πρόσθετα κονδύλια από τα διαρθρωτικά Ταμεία και επιβάλλοντας οικονομικές κυρώσεις στα κράτη που δεν υποβάλλουν δηλώσεις σχετικά με την ορθή δαπάνη των κονδυλίων της ΕΕ για τις προτεραιότητες της ΕΕ 2020). Η Επιτροπή πρέπει να αποφασίσει σχετικά με τους δείκτες και τα κριτήρια σύγκλισης για να αποφευχθεί το «κοινωνικό ντάμπινγκ» ή η υπονόμηση της ανταγωνιστικότητας των άλλων κρατών μελών. Η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί ακόμη καλύτερα το ΣΣΑ. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ πρέπει να ευθυγραμμιστεί καλύτερα με τις προτεραιότητες της ΕΕ 2020. Τέλος, το ALDE υποστηρίζει ότι πρέπει να ενισχυθεί η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, των περιφερειών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

των εθνικών και περιφερειακών κοινοβουλίων και ότι πρέπει να χρησιμοποιηθεί η επικοινωνία ως «μέσο για την άσκηση πιέσεων».

Το **ECR** ζητά να επικεντρωθεί η νέα στρατηγική στα συγκριτικά οικονομικά πλεονεκτήματα της Ευρώπης και στις υφιστάμενες υποχρεώσεις αντί να ανοιχτεί σε «νέους» τομείς. Η πρόταση για τη νέα στρατηγική πρέπει να επανεξεταστεί με βάση τα διδάγματα που αποκομίσθηκαν από τη στρατηγική της Λισαβόνας. Το ECR προτείνει την εστίαση σε μια σειρά προτάσεων ώστε (i) να ολοκληρωθεί η ενιαία αγορά αγαθών και υπηρεσιών (περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας) αλλά και E&A και ενέργειας, (ii) να μειωθούν περαιτέρω τα διοικητικά βάρη των επιχειρήσεων και η εστίαση να είναι στις ΜΜΕ, (iii) να ευνοηθούν οι καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις και οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Κατά τη χάραξη κοινωνικών πολιτικών πρέπει να τηρείται η αρχή της επικουρικότητας. Η ευελιξία των μισθών θεωρείται καθοριστικής σημασίας και οι νέοι πρέπει να είναι προετοιμασμένοι καλύτερα για την αγορά εργασίας. Τα πανεπιστήμια και η ποιότητα της εκπαίδευσης πρέπει να βελτιωθούν δεδομένου ότι οι δεξιότητες έχουν ουσιαστική σημασία. Οι νομοθετικές δέσμες για το κλίμα και την ενέργεια πρέπει να εφαρμοστούν κατά προτεραιότητα.

5. Ενδιαφερόμενα μέρη:

Εκτός από τις πολυάριθμες παρατηρήσεις που εστάλησαν από τους οργανισμούς και τα ενδιαφερόμενα μέρη που είναι εγγεγραμμένα σε επίπεδο ΕΕ, η Επιτροπή έλαβε πολλές παρατηρήσεις και από εθνικούς οργανισμούς (μέλη), που επιβεβαιώνουν ότι οι μελλοντικές προτεραιότητες αποτελούν αντικείμενο έντονων συζητήσεων όχι μόνο σε επίπεδο ΕΕ, αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

5.1 Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι

Όλοι οι κοινωνικοί εταίροι συμφωνούν ότι πρέπει να βελτιωθούν η εκπαίδευση και η ανάπτυξη των δεξιοτήτων. Τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση Βιοτεχνικών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (UEAPME) όσο και η **BusinessEurope** ζητούν να καταργηθούν τα εμπόδια που εξακολουθούν να υπάρχουν στην εσωτερική αγορά, να μειωθεί περαιτέρω το διοικητικό βάρος και να δοθεί «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» κατά την κατάρτιση της νομοθεσίας, να υπάρχει πρόσβαση σε χρηματοδότηση και ευελιξία με ασφάλεια στην απασχόληση. Η BusinessEurope τάσσεται υπέρ ευρέων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για να εξασφαλιστούν ανάπτυξη, θέσεις εργασίας και βιώσιμα δημόσια οικονομικά.

Η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων (ETUC) χαρακτηρίζει τη στρατηγική της Λισαβόνας ως «*υπερβολικά φιλελεύθερη προσέγγιση*» η οποία προτείνει να αλλάξει με την ενίσχυση του «κοινωνικού προφίλ» της ΕΕ και την ανάπτυξη κοινωνικού προγράμματος (που θα βασίζεται στην ενίσχυση του κοινωνικού κεκτημένου και στις πολιτικές για την αγορά εργασίας από πλευράς ζήτησης). Πρέπει να αντιμετωπιστεί επείγοντως η τάση για βραχυπρόθεσμη προσέγγιση στην εταιρική διακυβέρνηση. Η ETUC συμφωνεί με τον στόχο της πράσινης και έξυπνης ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση Βιοτεχνικών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (UEAPME) τονίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ και ζητά να βελτιωθεί η πρόσβαση στις αγορές (εσωτερική αγορά και αγορές τρίτων χωρών), θεμιτό ανταγωνισμό και ισότιμους όρους ανταγωνισμού. Όσον αφορά τον «νόμο για τις μικρές επιχειρήσεις», τονίζει τη σημασία της πραγματικής τήρησης των πολιτικών δεσμεύσεων.

5.2 Οργανώσεις καταναλωτών

Το Ευρωπαϊκό γραφείο των ενώσεων καταναλωτών (BEUC) συμφωνεί με τους στόχους που προτείνονται στην Ευρώπη 2020, αν και συνιστά να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην

κοινωνική ένταξη και τα δικαιώματα των καταναλωτών. Επίσης κρίνει ότι πρέπει να γίνουν περισσότερα για την ενίσχυση της θέσης των πολιτών. Η ενιαία αγορά πρέπει να προχωρήσει βαθύτερα και η προστασία των καταναλωτών να καταστεί προτεραιότητα καίριας σημασίας στη νέα στρατηγική.

Πολλές **εθνικές οργανώσεις καταναλωτών** συνέβαλαν επίσης στη διαβούλευση. Συμφωνούν με τις γενικές απόψεις που εκφράστηκαν από το BEUC σχετικά με τη σημασία της πολιτικής για τους καταναλωτές στη νέα στρατηγική. Επίσης τονίζουν τη σημασία να διασφαλιστεί κατάλληλη νομική προστασία για την επιγραμμική εμπορική δραστηριότητα και να αντιμετωπιστεί γενικότερα ο κατακερματισμός του ηλεκτρονικού εμπορίου.

5.3. Ενδιαφερόμενα μέρη από την επιχειρηματική κοινότητα:

Τα ενδιαφερόμενα μέρη από την επιχειρηματική κοινότητα συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό με τις βασικές προτεραιότητες που επισήμανε η Επιτροπή, αλλά αποδίδουν σχετικά μεγαλύτερη σημασία στη «δημιουργία ανάπτυξης και γνώσης» και στη «δημιουργία μιας ανταγωνιστικής, διασυνδεδεμένης και πιο πράσινης οικονομίας». Η πλειοψηφία τονίζει τη σημασία της ενιαίας αγοράς, του νόμου για τις μικρές επιχειρήσεις και της βελτίωσης της νομοθεσίας για την επιτυχή υλοποίηση της νέας στρατηγικής. Η εξωτερική διάσταση θεωρείται βασική για να εξασφαλιστεί στις εμπορικές συναλλαγές και τις επενδύσεις πρόσβαση σε αγορές εξωτερικού, καθώς και για τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τα περιβαλλοντικά πρότυπα. Θεωρούν δε βασικά τα ζητήματα διακυβέρνησης για την επιτυχία της στρατηγικής και την κάλυψη του χάσματος εφαρμογής. Πρέπει να βελτιωθεί η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και να καταστεί αποτελεσματικότερη η επικοινωνία.

5.4 Ενδιαφερόμενα μέρη με κοινωνική δραστηριότητα:

Τα ενδιαφερόμενα μέρη με κοινωνική δραστηριότητα υποστηρίζουν γενικά τις προτεινόμενες από την Επιτροπή προτεραιότητες, αλλά θεωρούν το πεδίο εφαρμογής τους πολύ περιορισμένο. Πιστεύουν ότι πρέπει να δοθεί περισσότερη προσοχή στα μέτρα και στα μέσα για την επίτευξη της προτεραιότητας «κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς» πέρα από την εκπαίδευση και τις δεξιότητες. Πρέπει επίσης να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις «κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς» στο πλαίσιο του τομέα προτεραιότητας της ανάπτυξης που βασίζεται στη γνώση. Η γενική εντύπωση είναι ότι η κοινωνική διάσταση είναι περιορισμένη, αν όχι ανύπαρκτη, παρά τις προθέσεις που δηλώθηκαν.

Σχετικά με τη διακυβέρνηση, προτείνουν μια στρατηγική που βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες (οργανωμένη γύρω από την κοινωνική διάσταση, τη διάσταση της απασχόλησης, την οικονομική και την περιβαλλοντική διάσταση), που έχουν όλοι το ίδιο βάρος. Πρέπει να ενισχυθούν η ενοποίηση και η παρακολούθηση των πολιτικών. Ο καθορισμός στόχων θα συμβάλει στην υλοποίησή τους. Πρέπει να δημιουργηθούν δείκτες «πέραν του ΑΕγχΠ» και να χρησιμοποιηθούν για την εκτίμηση της προόδου. Θεωρούν βασική τη συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών σε όλες τις φάσεις και σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Η εφαρμογή πρέπει να βασίζεται στους υφιστάμενους μηχανισμούς, όπως η ενίσχυση της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού για τα κοινωνικά ζητήματα.

5.5 Ενδιαφερόμενα μέρη με περιβαλλοντική δραστηριότητα:

Τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα του περιβάλλοντος υποστηρίζουν τις προτεραιότητες που επισήμανε η Επιτροπή και συγχρόνως ζητούν να ενταχθούν καλύτερα τα περιβαλλοντικά ζητήματα στις άλλες πολιτικές. Η οικονομική σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων, καθώς και η οικολογική αποδοτικότητα, η αειφόρος ανάπτυξη, η κοινωνική συνοχή, η υγεία και η ευεξία αναφέρονται ως πρόσθετες προτεραιότητες. Η απώλεια βιοποικιλότητας και η ρύπανση δεν πρέπει να λησμονηθούν στη νέα στρατηγική. Μεγάλος αριθμός ενδιαφερόμενων μερών απαιτεί σφαιρική προσέγγιση του ζητήματος. Η

πλειοψηφία τάσσεται υπέρ της ισχυρότερης σχέσης με τη στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη, το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και την πολιτική συνοχής.

Σχετικά με τη διακυβέρνηση, τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα του περιβάλλοντος είναι υπέρ του καθορισμού στόχων (σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο), της μεγαλύτερης συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών, της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, της συγκριτικής αξιολόγησης, της ενίσχυσης της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού και των προτάσεων για την απλοποίηση των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών.

5.6 Ενδιαφερόμενα μέρη από την εκπαιδευτική και/ή την ερευνητική κοινότητα:

Τα ενδιαφερόμενα μέρη από την εκπαιδευτική κοινότητα τονίζουν τη σημασία της εκπαίδευσης για την επίτευξη κοινωνικής ένταξης αλλά και ενεργού συμμετοχής του πολίτη. Επίσης τονίζουν ότι η νέα στρατηγική δεν πρέπει να επικεντρωθεί μόνο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια. Η προσχολική εκπαίδευση αναφέρεται επίσης από ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα της εκπαίδευσης τονίζουν ότι η κοινωνική ένταξη απαιτεί ευρύ φάσμα δεξιοτήτων. Πολλοί ζητούν να διευρυνθεί η εταιρική σχέση μεταξύ του ιδιωτικού τομέα και των πανεπιστημίων.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη από την ερευνητική κοινότητα συμφωνούν γενικά με τις τρεις προτεραιότητες που καθόρισε η Επιτροπή για τη νέα στρατηγική. Η γενική άποψη είναι ότι για την επίτευξη των τριών προτεραιοτήτων απαιτείται ακμάζων Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας που βασίζεται στο ανοικτό πνεύμα και την αριστεία. Ενθαρρύνονται οι συνέργειες μεταξύ των σημερινών προγραμμάτων έρευνας, εκπαίδευσης και καινοτομίας. Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη επισημαίνουν ότι η νέα στρατηγική δεν πρέπει να προσπαθήσει να διαδώσει την αριστεία εξίσου σε όλα τα ιδρύματα. Η πλειοψηφία των ενδιαφερόμενων μερών υπογραμμίζει ότι η σημασία της έρευνας στη νέα στρατηγική πρέπει να φαίνεται στον προσεχή προϋπολογισμό της ΕΕ. Τέλος, χαιρετίζεται η πρόταση για το διορισμό κύριου επιστημονικού συμβούλου.

5.7 Ακαδημαϊκός χώρος

Οι περισσότερες παρατηρήσεις από τον ακαδημαϊκό χώρο συμφωνούν με τις προκλήσεις που επεσήμανε η Επιτροπή και υποστηρίζουν γενικά τις θεματικές προτεραιότητες. Πολλοί υποστηρίζουν ότι το σημερινό μοντέλο ανάπτυξης της Ευρώπης δεν είναι βιώσιμο, ότι τα οφέλη της ανάπτυξης πρέπει να μοιράζονται πιο δίκαια και ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα πρέπει να εξυπηρετεί την «πραγματική» οικονομία. Υποστηρίζεται η ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και η μεγαλύτερη συγκριτική αξιολόγηση.

6. Πολίτες:

Περίπου 500 απαντήσεις προέρχονται από πολίτες της ΕΕ από όλα σχεδόν τα κράτη μέλη. Ιδιαίτερα πολλές ήταν οι απαντήσεις από πολίτες που ζουν στην Ισπανία, αλλά και στην Πολωνία, τη Γερμανία, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Οι περισσότερες παρατηρήσεις των πολιτών αφορούσαν την εκπαίδευση, την έρευνα και την κοινωνία της γνώσης, που θεωρούνται καθοριστικής σημασίας για το μέλλον της ΕΕ. Πολλοί πολίτες υποστηρίζουν την κοινωνική διάσταση της στρατηγικής, απαιτώντας περισσότερο κοινωνική Ευρώπη. Ιδιαίτερα υποστηρίζονται η ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος και η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η ισότητα των φύλων και η διεθνής ανάπτυξη. Η παγκοσμιοποίηση θεωρείται αφενός απειλή και αφετέρου ευκαιρία.

7. Η διεθνής προοπτική:

7.1 Τρίτες χώρες

Οι κυβερνήσεις της Ιαπωνίας και της Νορβηγίας εξέφρασαν την υποστήριξή τους για τη στρατηγική της ΕΕ 2020. Η Ιαπωνία τόνισε τη σημασία του διεθνούς εμπορίου για την οικονομική ανάπτυξη και εξέφρασε τη βούλησή της για συνέχιση της συνεργασίας. Η Νορβηγία υποστήριξε ότι οι ελεύθερες συναλλαγές εντός και εκτός της ενιαίας αγοράς πρέπει να περιληφθούν στις προτεραιότητες της στρατηγικής.

7.2 Διεθνείς οργανισμοί

Το **ΔΝΤ** είναι της γνώμης ότι η νέα στρατηγική πρέπει να έχει ως στόχο τη δημιουργία του καλύτερου δυνατού περιβάλλοντος για τις αγορές ώστε να στηρίζει την απασχόληση και την παραγωγικότητα, εστιάζοντας τις προσπάθειες στη μεταρρύθμιση των αγορών εργασίας και στην αύξηση της παραγωγικότητας. Τα **Ηνωμένα Έθνη** τόνισαν τη διεθνή διάσταση της στρατηγικής. Η **Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ)** τόνισε τη σημασία της έρευνας και της εκπαίδευσης, της αποτελεσματικότητας της ενιαίας αγοράς, της μείωσης του διοικητικού βάρους, της τυποποίησης και της πιστοποίησης.

7.3 Διεθνή ενδιαφερόμενα μέρη

Το **Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο (AmCham)** ζητά δυναμική δράση για τη στήριξη της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας και επικροτεί τους προτεινόμενους στόχους. Το AmCham προτείνει να προστεθούν δύο θεματικές προτεραιότητες: εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς και «ανοικτή ΕΕ». Το **Japan Business Council** (συμβούλιο ιαπωνικών επιχειρήσεων) συνιστά στην ΕΕ να διατηρήσει την προσοχή της στην ανταγωνιστικότητα και τονίζει τη σημασία της πλήρους λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και των προσπαθειών για παγκόσμια εναρμόνιση των ρυθμιστικών πλαισίων.